

Torparliv.

Våra grannar på allmanningen på 20-talet och in på 30-talet hette Oskar och Olga. Oskar var uppväxt i Kärr, Adelövs socken. Han nämnde ibland "Hemmakärra". Olga var kommen från torpet Fällan. Oskar var kortvuxen, han hade ett gott humör och lätt för att skratta. Olga var lite allvarigare, hon hade ont av eksem, fick ofta utslag i ansiktet. Det blev så småningom många barn, sju söner och tre döttrar.

Elof den förstfödde kom till världen 1920. Pojkarna var robusta och friska, de sprang barfota från tidig vår tills snön kom på hösten.

Korna användes som dragare, jag minns två som hette Grilla och Rölla.

När fattigdomen var som värst fick de lite hjälp från arvsfonden, elaka tungor döpte Oskar till "Oskar-arvsfonden".

1934 flyttade de till "Bergskullen". De arrenderade gården av "Fläskotto". Ett stort steg var när de kunde köpa sig en häst. Jag minns att den var svart, den sprang aldrig utan gick i sin egen lunk.

En Annandagsjul bad mor min syster Siri och mig att gå till Bergskullen och be Oskar och Olga att komma på en liten julbudning. Det var 10 grader kallt och barmark. De tackade för det. Oskar sa att vi kunde vänta så skulle vi få åka med efter hästen tillbaka hem. Siri och jag fick en säck att hålla framför fötterna. Hade Oskar sagt att man skulle hålla i säcken ville man inte släppa den. Jag har varken förr eller senare frusit så om fingrarna. Jag frös även om fötterna i ett par skor som skomakare "Friske" tillverkat, de var för små redan vid leveransen. När mor och jag var och hämtade dem, påpekade mor att de var för små, sade "Fricke" att dom trampar han ut. Det var nästan mörkt när Oskar och Olga skulle åka hem. Jag minns att Olga sade till mor att var en riktig högtidsdag, hon tyckte nog att hon komit från vardagsbestyren.

Så småningom arrenderade de en större gård, så de fick det bättre ställt. På äldre dar kunde de köpa sig en liten gård Skog i Åby socken.

Nu vilar de på St. Åby kyrkogård nära två andra familjer som varit torpare på Heda socken allmanning. Hugo och Lisa, Far och Mor.

Jag blir rörd när jag tänker på vilket hårt liv dessa torpare hade på denna jord.

Hakarp december 2005

Tore Stålnapp